

Legea Privind regimul juridic al adopției

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege reglementează raporturile juridice privind:

- a) protecția drepturilor copilului prin adopție;
- b) stabilirea regimului juridic al adopției;
- c) cooperarea autorităților administrației publice cu organizații neguvernamentale pentru a asigura copilului un mediu familial sănătos;
- d) colaborarea internațională în domeniul protecției copilului prin adopție.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

adopție – formă specială de protecție, aplicată în interesul superior al copilului, prin care se stabilește filiația între copilul adoptat și adoptator, precum și legăturile de rudenie între copilul adoptat și rudele adoptatorului;

adopție națională – adopție în care atât copilul adoptat, cât și adoptatorul sau familia adoptatoare au domiciliul în Republica Moldova;

adopție internațională – adopție în care copilul adoptat are domiciliul în Republica Moldova, iar adoptatorul sau familia adoptatoare au domiciliul în străinătate ori adopție în care copilul adoptat are domiciliul în străinătate, iar adoptatorul sau familia adoptatoare au domiciliul în Republica Moldova;

adoptator – cuplu căsătorit (soț și soție), persoană necăsătorită, persoană căsătorită, dar care adoptă singură, fiind ruda copilului de până la gradul al IV-lea inclusiv, persoană cu care copilul a stabilit relații apropiate (inclusiv din rândul vecinilor sau al prietenilor de familie), care a depus cerere de adopție și care a fost luată la evidență de autoritățile cu atribuții în domeniul adopției, în condițiile prezentei legi;

atestat de adoptator – act eliberat adoptatorului, în condițiile prezentei legi, care face dovada capacității de adopție, rezultată din îndeplinirea garanțiilor morale și a condițiilor materiale necesare dezvoltării multilaterale și armonioase a copilului prin adopție;

copil adoptabil – copil luat la evidență în scopul adopției care întrunește toate condițiile prevăzute de prezenta lege în vederea încuviințării adopției;

copil adoptabil fără nevoi speciale – copil adoptabil cu vârsta de pînă la 7 ani;

copil adoptabil cu nevoi speciale – copil adoptabil:

a) încadrat în grad de dizabilitate sau care prezintă un risc sporit de dezvoltare ulterioară a maladiilor ereditare și/sau o anamneză ereditară/genetică agravată;

b) care a împlinit vârsta de 7 ani;

c) care are unul sau mai mulți frați;

domiciliu al copilului – loc de aflare a copilului, care poate fi: domiciliu al părinților, al unui părinte, al tutorelui sau al curatorului, loc al instituției sociale sau al serviciului de tip familial sau loc stabilit prin hotărîre judecătorească;

manager de caz – specialist din cadrul structurii teritoriale de asistență socială, al Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului Chișinău, al Direcției principale a sănătății și protecției sociale din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia sau al serviciului social în care este plasat copilul, responsabil de elaborarea și de implementarea planului individual de asistență a copilului;

părinte adoptiv – adoptator care a adoptat copilul;

permis de vizită – permisiune scrisă, eliberată adoptatorului în procesul de potrivire pentru a vizita copilul în scopul unei eventuale adopții;

potrivire a adoptatorului – procedură de selectare a adoptatorului pentru copilul adoptabil, ținîndu-se cont de vârsta copilului și a adoptatorului, de necesitățile copilului și de posibilitățile familiei de a le satisface, de particularitățile psihologice și medicale ale copilului, de recomandările autorității competente în domeniul adopției și ale instituției de plasament al copilului.

Articolul 3. Principiile de bază ale adopției

Protecția drepturilor copilului prin adopție se realizează pe următoarele principii de bază:

a) respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale copilului;

b) respectarea interesului superior al copilului;

c) informarea copilului și luarea în considerare a opiniei acestuia în raport cu vârsta și cu gradul lui de maturitate;

- d) prioritatea adopției naționale față de cea internațională;
- e) continuitatea în creșterea și în educarea copilului, ținându-se cont de originea etnică, culturală și lingvistică;
- f) celeritatea în îndeplinirea oricăror acte referitoare la procedura adopției;
- g) garantarea confidențialității informațiilor obținute în procesul de adopție în ceea ce privește datele de identificare ale copilului adoptabil, adoptatorului, precum și ale părinților biologici.

Articolul 4. Informarea și opinia copilului

(1) Pe tot parcursul procedurii de adopție, autoritatea competentă în domeniul adopției în a cărei rază teritorială domiciliază copilul este obligată să-i ofere informații și explicații clare și complete, potrivit vârstei și gradului său de maturitate, referitor la etapele și la durata procesului de adopție, la efectele adopției, la adoptator și la rudele acestuia.

(2) Scopul informării copilului este de a-l pregăti pentru adopție și integrare într-un mediu familial.

(3) În procesul adopției se va ține cont de opinia, de dorințele și de sentimentele copilului în funcție de vârsta și de capacitatea lui de înțelegere.

Capitolul II. CADRUL INSTITUȚIONAL

Articolul 5. Autoritățile competente în domeniul adopției

(1) În Republica Moldova, autoritățile competente în domeniul protecției copilului prin adopție sînt:

- a) Ministerul Muncii și Protecției Sociale (denumit în continuare autoritate centrală);
- b) agențiile teritoriale de asistență socială, Direcția generală pentru protecția drepturilor copilului din Chișinău, Direcția principală a sănătății și protecției sociale din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia.

(2) Pe lângă autoritatea centrală activează Consiliul Consultativ pentru Adopții, a cărui componență și al cărui regulament de activitate sînt aprobate de Guvern.

Articolul 6. Atribuțiile în domeniul adopției ale autorității centrale

(1) Autoritatea centrală este abilitată să asigure îndeplinirea obligațiilor asumate de Republica Moldova ca urmare a aderării la Convenția de la Haga asupra protecției

copiilor și cooperării în materia adopției internaționale din 29 mai 1993 (denumită în continuare Convenția de la Haga) și la alte tratate relevante.

(2) Pentru realizarea obiectivelor în domeniul adopției, autoritatea centrală exercită următoarele atribuții principale:

- a) îndeplinește obligațiile autorității centrale prevăzute de Convenția de la Haga și de alte tratate internaționale;
- b) elaborează proiecte de acte legislative și normative, metodologii în domeniul adopției;
- c) coordonează activitatea în domeniul adopției a autorităților tutelare teritoriale;
- d) colectează, analizează și protejează informațiile despre adopțiile naționale și cele internaționale;
- e) monitorizează respectarea drepturilor copilului în perioada pre și post adopție internațională;
- f) ține Registrul de stat al adopției;
- g) acreditează organizații străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale;
- h) examinează plîngerile și contestațiile la actele emise de autoritățile tutelare teritoriale;
- i) îndeplinește alte atribuții în materie de adopție prevăzute de legislația națională sau de tratatele internaționale și tratatele bilaterale la care Republica Moldova este parte.

(3) Autoritatea centrală încheie acorduri de colaborare și colaborează cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu instituții publice din țară și din străinătate, cu organizații internaționale și regionale, cu alte persoane juridice din țară și din străinătate care au atribuții în domeniul adopției.

Articolul 6-1. Atribuțiile Consiliului Consultativ pentru Adopții

Consiliul Consultativ pentru Adopții are următoarele atribuții:

- a) avizează în prealabil propunerile autorității centrale privind selectarea adoptatorului potrivit pentru copilul adoptabil în baza criteriilor aprobate de autoritatea centrală în cadrul procedurilor de adopție internațională;
- b) examinează propunerile autorității centrale și ale autorităților tutelare teritoriale privind oportunitatea separării fraților, cărora le-a fost stabilit statut de copil rămas fără ocrotire părintească și/sau statut de copil adoptabil, prin adopție națională sau

internațională, și eliberează avizele respective.

Articolul 7. Atribuțiile în domeniul adopției ale autorității tutelare teritoriale

(1) Autoritatea tutelară teritorială îndeplinește în domeniul adopției următoarele atribuții:

a) colectează și analizează informații, ține evidența adoptatorilor și a copiilor adoptabili din raza sa teritorială;

b) evaluează capacitatea de adopție a adoptatorilor în raza teritorială de competență și eliberează atestate de adoptator;

c) informează și pregătește adoptatorii în vederea adopției conform cerințelor stabilite de autoritatea centrală;

c-1) informează copilul despre stabilirea statutului de copil adoptabil și îl pregătește pentru adopție, ținând cont de vârsta și gradul său de maturitate;

d) asigură potrivirea adoptatorilor;

e) monitorizează evoluția copilului și a relațiilor dintre acesta și adoptator în perioada preadopție;

f) se expune prin aviz asupra compatibilității adoptatorului cu copilul adoptabil și corespunderii adopției interesului superior al copilului;

g) participă în cauze judecătorești la soluționarea cererilor de încuviințare a adopției;

h) monitorizează situația copilului în perioada postadopție în cazul adopției naționale;

i) îndeplinește alte atribuții în materie de adopție prevăzute de lege.

(2) Autoritatea tutelară teritorială funcționează în bază de regulament-cadru, aprobat de Guvern.

Articolul 8. Atribuțiile în domeniul adopției ale misiunilor diplomatice și ale oficiilor consulare ale Republicii Moldova

În domeniul adopției, misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova au următoarele atribuții:

a) difuzează materiale informative privind drepturile copiilor în Republica Moldova, parvenite de la autoritatea centrală, reglementările juridice ce țin de protecția copilului prin adopție în Republica Moldova;

- b) țin evidența consulară a copiilor din Republica Moldova adoptați de cetățeni străini sau de cetățeni ai Republicii Moldova cu domiciliul în afara țării;
- c) țin evidența organizațiilor din statele respective cu atribuții în domeniul adopției internaționale acreditate în Republica Moldova și prezintă autorității centrale informații despre aceste organizații;
- d) la solicitarea autorității centrale din Republica Moldova, asigură monitorizarea condițiilor în care se află copiii din Republica Moldova adoptați peste hotare și o informează despre rezultate;
- e) exercită alte atribuții în domeniu potrivit statutului lor.

Articolul 9. Organizațiile străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale

(1) Organizațiile străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale în Republica Moldova sînt organizații necomerciale, constituite legal în statul primitor, care întrunesc următoarele condiții:

- a) sînt acreditate de autoritatea centrală în domeniul adopției din statul primitor care este parte a Convenției de la Haga sau care a încheiat acord bilateral cu Republica Moldova;
- b) sînt acreditate de autoritatea centrală din Republica Moldova și, ulterior, înregistrate ca persoane juridice la Ministerul Justiției al Republicii Moldova, potrivit legislației.

(2) Lista serviciilor și activităților în domeniul adopției internaționale pe care le pot presta/desfășura organizațiile străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale se aprobă de Guvern.

Capitolul II-1. PROCEDURA DE ACREDITARE ȘI MODUL DE FUNCȚIONARE A ORGANIZAȚIILOR STRĂINE CU ATRIBUȚII ÎN DOMENIUL ADOPTIEI INTERNAȚIONALE

Articolul 9-1. Actele necesare pentru acreditarea în Republica Moldova a organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale

(1) Acreditarea în Republica Moldova a organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale se face în baza următoarelor acte și informații:

- 1) actele (licențe, autorizații și certificate) eliberate de autoritățile competente din statul primitor, care confirmă dreptul organizației străine de a activa în domeniul adopției internaționale, inclusiv pe teritoriul Republicii Moldova, dacă legislația statului

primitor prevede o astfel de procedură, precum și actele ce confirmă că organizația îndeplinește criteriile de calificare necesare pentru a activa în condițiile prevederilor Convenției de la Haga, în cazul în care statul primitor este parte la această Convenție;

2) statutul și structura organizației în statul primitor;

3) documentele ce atestă calificarea personalului organizației care activează pe teritoriul statului primitor și confirmă experiența de lucru a acestuia în domeniul adopției internaționale;

4) istoricul activității organizației în domeniul adopțiilor internaționale, descrierea programelor de cooperare și de asistență în domeniul protecției drepturilor copilului, implementate în statul primitor și în statele de origine;

5) informația privind numărul de copii adoptați în ultimii 10 ani prin procedura de adopție internațională, cu specificarea numărului de copii cu nevoi speciale;

6) informația privind metodologia de lucru în domeniul adopției internaționale pe teritoriul statului primitor, inclusiv descrierea detaliată a etapelor pe care le parcurge solicitantul:

a) depunerea și examinarea cererii;

b) criteriile de evaluare multilaterală a adoptatorilor (starea psihoemoțională, sănătatea, situația materială și condițiile de trai, mediul social);

c) procedura și programul de pregătire a adoptatorilor; asistența oferită copiilor adoptați și părinților adoptivi în perioada postadopție;

7) informația privind eventuale avertizări, suspendări sau retrageri ale acreditării/autorizației în statul primitor sau alte state în care organizația activează sau a activat, precum și motivele acestora, fie declarația scrisă, pe propria răspundere, privind lipsa acestora;

8) dosarul persoanei propuse să activeze în calitate de reprezentant al organizației străine în Republica Moldova pentru realizarea procedurii de adopție internațională, care trebuie să conțină:

a) copia de pe actul de identitate;

b) copia de pe diploma de absolvire a instituției de învățământ superior în domeniul asistenței sociale, psihologiei, pedagogiei, sociologiei, medicinei sau al dreptului;

c) Curriculum Vitae;

d) copia de pe carnetul de muncă sau alte acte care atestă activitatea desfășurată și experiența profesională;

e) cazierul judiciar;

f) copia de pe certificatele care atestă instruirea în domeniul protecției drepturilor copilului, inclusiv în domeniul adopției;

g) certificatul medical privind starea de sănătate a persoanei;

9) documentul prin care se confirmă împuternicirea persoanei propuse să activeze în calitate de reprezentant al organizației străine în Republica Moldova pentru realizarea procedurii de adopție internațională, eliberat de organizația în cauză.

(2) Toate actele prezentate pentru acreditare urmează să fie traduse în limba de stat și legalizate.

(3) Pot activa în calitate de reprezentanți ai organizațiilor străine numai persoanele care au cetățenia Republicii Moldova cu domiciliul pe teritoriul acesteia.

Articolul 9-2. Termenul de acreditare și de prelungire a acreditării în Republica Moldova a organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale

(1) Cererea de acreditare însoțită de actele menționate la art.9-1 se depune la autoritatea centrală pînă în data de 31 ianuarie a anului în curs.

(2) Cererea pentru prelungirea acreditării, însoțită de raportul de activitate pe anul precedent întocmit conform prevederilor alin.(3), tradus în limba de stat și legalizat, se prezintă la autoritatea centrală de către organizația străină acreditată pînă în data de 15 februarie.

(3) Raportul de activitate pe anul precedent va conține informații cu privire la:

1) activitatea organizației străine în domeniul adopției internaționale pe anul precedent în statul primitor și în Republica Moldova, inclusiv informații privind:

a) numărul de adopții internaționale realizate;

b) profilul copiilor adoptați, programele implementate pentru pregătirea adoptatorilor;

c) asistența acordată copiilor adoptați și părinților adoptivi în procesul de adopție și în perioada postadopție;

d) programele de cooperare în domeniul promovării drepturilor copilului;

2) costurile fiecărei adopții internaționale realizate pe teritoriul Republicii Moldova, cu descifrarea sumelor achitate de către adoptatori, direct sau indirect, către organizația străină, autorități, instituții și prestatori de servicii din statul primitor, precum și a sumelor achitate către reprezentantul organizației străine în Republica Moldova, către autorități, instituții și prestatori de servicii din Republica Moldova în procesul adopției, inclusiv costul examenului medical al copilului adoptabil, costurile călătoriei și ale șederii în Republica Moldova, taxele pentru acoperirea costurilor operaționale ale organizației străine, taxele pentru serviciile reprezentantului în Republica Moldova.

(4) Cererile de acreditare sau de prelungire a acreditării organizațiilor străine se examinează de autoritatea centrală pînă pe data de 1 martie.

(5) În cazul prelungirii acreditării, mențiunea corespunzătoare se face în certificatul de acreditare.

(5-1) Certificatul de acreditare obținut în condițiile prezentei legi este valabil timp de un an din data ultimei înscrieri privind prelungirea acreditării.

(6) În cazul rezilierii contractului cu reprezentantul organizației străine în Republica Moldova, organizația străină este obligată să informeze despre acest fapt autoritatea centrală din Republica Moldova în termen de 3 zile lucrătoare.

(7) În perioada în care organizația străină nu are un reprezentant angajat pe teritoriul Republicii Moldova, procedurile de adopție internațională aflate în derulare prin intermediul organizației străine respective se suspendă pînă la angajarea unui nou reprezentant conform procedurii în vigoare.

(8) În cazul schimbării reprezentantului organizației străine în Republica Moldova, dosarul specificat la art.9-1 alin. (1) pct.8) se examinează, în termen de 3 zile lucrătoare, de către autoritatea centrală din Republica Moldova.

Articolul 9-3. Suspendarea acreditării în Republica Moldova a organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale

Autoritatea centrală suspendă acreditarea acreditării organizației străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale în următoarele cazuri:

- a) prezentarea rapoartelor de activitate fără respectarea cerințelor stabilite;
- b) prezentarea rapoartelor sau a informațiilor false privind adopția internațională a copiilor domiciliați în Republica Moldova;
- c) la sesizarea organelor de drept sau a organelor de control financiar;
- d) pornirea unei urmăriri penale în privința organizației străine;

e) la solicitarea autorității centrale cu atribuții în domeniul adopției internaționale din statul primitor.

Articolul 9-4. Anularea acreditării în Republica Moldova a organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale

Autoritatea centrală solicită instanței de judecată anularea acreditării organizației străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale în următoarele cazuri:

a) neprezentarea raportului de activitate pe anul precedent pînă în data de 31 ianuarie, conform art.9-2 alin.(2);

b) retragerea acreditării organizației străine de către autoritățile competente din statul primitor;

c) reorganizarea și/sau modificarea statutului organizației străine, dacă acest fapt conduce la încălcarea condițiilor de acreditare;

d) neprezentarea rapoartelor de evaluare postadopție, conform prevederilor prezentei legi.

Capitolul III. CONDIȚIILE DE FOND ALE ADOPTIEI

Articolul 10. Copilul adoptabil

(1) Persoana poate fi adoptată doar pînă la împlinirea vîrstei de 18 ani.

(2) Prin derogare de la alin.(1), persoana care a dobîndit capacitate deplină de exercițiu pînă la vîrsta de 18 ani poate fi adoptată numai în cazul în care adoptator este persoana sau familia care a crescut-o, dacă a conviețuit cu acestea nu mai puțin de 3 ani pînă la depunerea cererii de adopție.

(3) Separarea fraților prin adopție, precum și adopția acestora de către persoane sau familii diferite sînt interzise, cu excepția cazurilor cînd această cerință contravine interesului superior al copilului.

(3-1) În baza criteriilor, procedurilor și termenelor aprobate de către autoritatea centrală, Consiliul Consultativ pentru Adopții examinează oportunitatea separării fraților prin adopție națională sau internațională:

a) la cererea expresă și cu participarea reprezentanților autorității tutelare teritoriale de la domiciliul copiilor – în cazul adopției naționale;

b) din inițiativa autorității centrale și cu participarea reprezentanților autorității tutelare teritoriale de la domiciliul copiilor – în cazul adopției internaționale.

(4) Adopția fraților de către adoptatori din state diferite, indiferent dacă frații se cunosc sau nu, se admite doar în cazul în care s-a constatat imposibilitatea adopției fraților de către:

- a) același adoptator, indiferent de statul în care acesta își are domiciliul;
- b) un alt adoptator domiciliat în statul în care este domiciliat fratele adoptat anterior, doar dacă statul respectiv este semnatar al Convenției de la Haga sau este parte la un tratat bilateral în domeniul adopției încheiat cu Republica Moldova.

(5) În cazul separării fraților prin adopție, autoritatea centrală sau, după caz, autoritatea tutelară teritorială în colaborare cu organizațiile străine, având în vedere interesul superior al copilului, va întreprinde măsurile necesare pentru a facilita comunicarea și menținerea legăturilor dintre frați, ținând cont de vârsta, gradul de maturitate, dorințele, sentimentele fraților și de gradul de informare a acestora cu privire la adopție.

Articolul 10-1. Datele depersonalizate privind copiii adoptabili

(1) În baza rapoartelor privind situația copiilor adoptabili, autoritatea centrală întocmește extrase de date depersonalizate privind copiii adoptabili, care se publică pe pagina web oficială a acesteia.

(2) Autoritatea centrală asigură accesul securizat al organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale acreditate în Republica Moldova la rapoartele privind situația copiilor adoptabili cu nevoi speciale.

(3) Tipul de date conținute în extrasele indicate la alin. (1) se stabilește și se aprobă de către autoritatea centrală.

Articolul 11. Interdicții referitoare la adopția copiilor

(1) Adopția între frați este interzisă.

(2) Adopția unui copil de către mai mulți adoptatori este interzisă, cu excepția cazului în care aceasta se face de către ambii soți simultan.

(3) Prin derogare de la alin.(2), poate fi încuviințată o nouă adopție în cazul în care:

a) adoptatorul sau soții adoptatori au decedat, adopția anterioară fiind considerată desfăcută la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești de încuviințare a noii adopții;

b) adopția anterioară a încetat ca urmare a declarării nulității ei.

Articolul 12. Adoptatorii

(1) Adopția este permisă numai persoanelor care au capacitate deplină de exercițiu, au atins vârsta de 25 de ani și sînt cu cel puțin 18 ani mai în vîrstă decît cel pe care doresc să-l adopte, dar nu cu mai mult de 48 de ani.

(2) Prin derogare de la dispozițiile alin.(1), instanța de judecată poate încuviința adopția chiar dacă diferența de vîrstă între copil și adoptator este mai mică de 18 ani, dar în nici un caz mai puțin de 16 ani.

(3) Prin derogare de la dispozițiile alin.(1), în cazul adopției este suficient ca doar unul dintre soți să aibă împlinită vîrsta de 25 de ani sau să nu fie mai în vîrstă cu mai mult de 48 de ani.

(4) Nu pot adopta copii persoanele:

a) decăzute din drepturile părintești;

b) a căror stare de sănătate nu le permite îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor și responsabilităților privind creșterea și educarea copiilor;

c) care se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere a copiilor biologici;

d) în privința cărora se află în derulare procese judiciare privind decăderea din drepturile părintești sau de la care au fost luați copiii, fără decădere din drepturile părintești;

e) exonerate de obligațiile de tutore sau de curator din cauza îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor;

f) care au prezentat documente sau informații false pentru încuviințarea adopției;

g) care au fost condamnate pentru săvîrșirea unor infracțiuni intenționate: contra vieții și sănătății persoanei; contra libertății, cinstei și demnității persoanei; referitoare la viața sexuală; contra familiei și copiilor.

(5) Adoptatorii trebuie să îndeplinească garanțiile morale și condițiile materiale necesare dezvoltării multilaterale și armonioase a personalității copilului.

(6) Adopția copilului de către un cuplu căsătorit (soț și soție) este permisă numai în cazul în care căsătoria lor durează de cel puțin 3 ani pînă la momentul depunerii cererii de adopție.

(7) Cetățenii străini și apatrizii cu domiciliul în Republica Moldova pot adopta copii în condițiile prezentei legi, conform procedurii de adopție națională, dacă domiciliază în Republica Moldova de cel puțin 3 ani pînă la depunerea cererii de adopție.

(8) Tutorele sau curatorul, părintele educator din casa de copii de tip familial, asistentul parental profesionist au dreptul prioritar de a adopta copilul pe care îl au în îngrijire sau în plasament, cu excepția cazurilor în care el este adoptat de rudele sale de pînă la gradul IV inclusiv. Dacă persoana specificată este în același timp și rudă a copilului de pînă la gradul IV, dreptul prioritar de a-l adopta i se păstrează.

Capitolul IV. ADOPTIA NAȚIONALĂ

Articolul 13. Depunerea cererii de adopție

(1) Persoanele care doresc să adopte copii depun cerere la autoritatea tutelară teritorială în a cărei rază își au domiciliul.

(2) Drept confirmare a depunerii cererii de adopție, persoanelor menționate la alin.(1) li se eliberează certificat.

Articolul 14. Conținutul cererii de adopție

(1) Cererea de adopție trebuie să conțină:

a) numele, prenumele, anul, luna și ziua nașterii adoptatorului, adresa de la domiciliu și de la reședință;

b) motivele pentru care adoptatorul dorește să adopte;

c) eventuala disponibilitate de a adopta mai mulți copii și/sau copii cu nevoi speciale, conform prevederilor prezentei legi.

(2) Cererea de adopție poate conține și alte date, informații și solicitări în vederea adopției.

Articolul 15. Actele care se anexează la cererea de adopție

(1) La cererea de adopție, adoptatorul anexează:

a) copia de pe actul de identitate;

b) copia de pe certificatul de naștere;

c) copia de pe certificatul de căsătorie, în cazul adopției de către un cuplu căsătorit, sau copia de pe certificatul de divorț, dacă este divorțat;

d) certificatul de la locul de muncă despre funcția deținută și despre cuantumul salariului sau copia de pe declarația de venituri, sau un alt act similar, pentru ultimele 12 luni;

e) copia autenticată de pe actul ce confirmă dreptul său de proprietate sau dreptul de folosință asupra unui spațiu locativ;

f) cazierul judiciar;

f-1) certificat despre lipsa pe parcursul ultimilor 5 ani a contravențiilor prevăzute la art. 63, 78-1, 85, 87, 89-91 din Codul contravențional nr. 218/2008, eliberat de subdiviziunea teritorială a Poliției de la domiciliul solicitantului;

g) certificatul medical privind starea de sănătate a adoptatorului, eliberat în modul stabilit de Ministerul Sănătății, în care se indică aptitudinea de a adopta din punct de vedere medical;

h) datele sale biografice, alte acte permise de lege.

(2) Autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul adoptatorului care a primit cererea de adopție poate solicita și alte documente permise de lege, pentru a se constata că adoptatorul îndeplinește garanțiile morale și condițiile materiale necesare adopției.

Articolul 16. Evaluarea capacității de adopție a adoptatorului

(1) Autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul adoptatorului evaluează corespunderea garanțiilor morale și a condițiilor materiale ale adoptatorului necesităților de dezvoltare a copilului, conform unui regulament aprobat de autoritatea centrală, întocmind un raport de evaluare.

(2) Raportul de evaluare trebuie să cuprindă:

a) informații și date privind personalitatea, starea de sănătate, situația economică a adoptatorului, viața familială, mediul social, condițiile de trai, aptitudinile de îngrijire și de educare a unui copil, opinia celorlalți membri de familie despre eventuala adopție;

b) motivele pentru care adoptatorul dorește să adopte un copil;

c) concluzia cu privire la capacitatea de adopție a adoptatorului.

(3) Dacă în procesul de evaluare a capacității de adopție a adoptatorului este necesar să se examineze suplimentar în ce măsură maladia adoptatorului limitează capacitatea acestuia de a îndeplini obligațiile și responsabilitățile privind îngrijirea și educarea copilului, la solicitarea autorității tutelare teritoriale instituția medicală din raza domiciliului acestuia organizează consultațiile și investigațiile necesare și eliberează documentul cu concluziile de rigoare.

Articolul 17. Atestatul de adoptator

(1) În baza rezultatelor evaluării prevăzute la art. 16, autoritatea tutelară teritorială emite dispoziția privind eliberarea atestatului de adoptator și luarea la evidență a adoptatorului sau privind refuzul eliberării atestatului respectiv.

(1-1) În cazul schimbării domiciliului, adoptatorul depune:

- a) cererea privind scoaterea din evidență – la autoritatea tutelară teritorială care i-a eliberat atestatul de adoptator;
- b) cererea privind luarea la evidență – la autoritatea tutelară teritorială de la noul domiciliu.

(2) Atestatul de adoptator se eliberează în termen de două luni de la data depunerii cererii de adopție. În cazul necesității unei evaluări suplimentare, acest termen poate fi prelungit, ca excepție, pînă la 3 luni.

(3) În cazul unui rezultat nefavorabil de evaluare, solicitantul atestatului de adoptator este în drept să ceară autorității tutelare teritoriale reevaluarea garanțiilor morale și a condițiilor materiale în termen de 30 de zile de la comunicarea rezultatului. Autoritatea tutelară teritorială creează, în acest sens, o comisie specială, formată din specialiști care vor participa la reevaluarea garanțiilor morale și a condițiilor materiale și care se vor expune într-un raport comun.

(4) În cazul în care consideră că a fost lezat în drepturi, solicitantul atestatului de adoptator este în drept să conteste, în termen de 30 de zile, refuzul de a i se elibera atestatul în instanța de judecată.

(5) Atestatul de adoptator este valabil pentru o perioadă de doi ani. Autoritatea teritorială prelungeste valabilitatea atestatului în urma unei solicitări de reînnoire din partea adoptatorului, reevaluând garanțiile morale și condițiile materiale ale acestuia. Mențiunea cu privire la prelungirea valabilității atestatului de adoptator se aplică pe partea verso a atestatului în rubricile corespunzătoare, iar despre acest fapt este informată autoritatea centrală în termen de 5 zile lucrătoare. Cererea de prelungire a valabilității atestatului de adoptator este depusă de adoptator la autoritatea tutelară teritorială cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității.

(5-1) În lipsa cererii de prelungire a valabilității, la expirarea valabilității atestatului de adoptator, autoritatea tutelară teritorială scoate din evidență adoptatorul în ziua următoare.

(6) În cazul în care potrivirea adoptatorului a avut loc, termenul de valabilitate a atestatului de adoptator se prelungeste de drept fără a se solicita reînnoirea lui.

(6-1) Atestatul de adoptator poate fi retras:

- a) dacă se constată că adoptatorul a ascuns informații sau a prezentat informații false în procesul de evaluare a capacității de adopție a adoptatorului;
- b) dacă se constată că nu mai sunt îndeplinite garanțiile morale și condițiile materiale în temeiul cărora a fost eliberat atestatul;
- c) dacă se constată implicarea directă a adoptatorului în identificarea unui copil cu statut de copil rămas temporar fără ocrotire părintească sau de copil adoptabil, cu excepția situației în care adoptatorul este rudă de până la gradul al IV-lea inclusiv a copilului respectiv;
- d) la propunerea autorității centrale, dacă se constată că eliberarea atestatului a fost în mod vădit neîntemeiată sau ilegală;
- e) în situația prevăzută la art. 28 alin. (4-1).

(6-2) Valabilitatea atestatului de adoptator încetează de drept:

- a) în cazul divorțului sau al decesului unuia dintre soți - pentru cuplul căsătorit (soț și soție);
- b) în cazul căsătoriei sau al decesului persoanei care deține atestat de adoptator;
- c) la data devenirii irevocabile a hotărârii instanței judecătorești cu privire la încuviințarea adopției.

(6-3) În situațiile indicate la alin. (5-1), (6-1) și la alin. (6-2) lit. a) și b), autoritatea tutelară teritorială emite dispoziția de scoatere din evidență a adoptatorului, informând despre acest fapt autoritatea centrală în termen de 5 zile lucrătoare.

Articolul 18. Evidența adoptatorilor

(1) Autoritatea tutelară teritorială care a emis dispoziția de luare la evidență a adoptatorului transmite, în termen de 10 zile, autorității centrale o copie de pe dispoziția și de pe atestatul de adoptator pentru includerea informației necesare în Registrul de stat al adopției.

(2) Nu poate adopta persoana sau cuplul căsătorit (soț și soție) care nu deține atestat de adoptator și nu a fost luat la evidență în conformitate cu art. 17.

(3) Prin derogare de la alin.(2), luarea la evidență a adoptatorului nu este o condiție a adopției în cazul:

- a) adopției copilului de către soțul sau soția părintelui biologic sau părintelui adoptiv al copilului;

b) adopției copilului care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pînă la împlinirea vârstei de 18 ani.

Articolul 19. Pregătirea adoptatorilor

Pe parcursul procesului de evaluare, prevăzut la art.16, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul adoptatorului este responsabilă de informarea și de pregătirea acestuia conform unui program aprobat de autoritatea centrală.

Articolul 20. Statutul de copil adoptabil

(1) Concomitent cu emiterea dispoziției privind stabilirea statutului de copil rămas fără ocrotire părintească în condițiile Legii nr. 140/2013 cu privire la protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, autoritatea tutelară teritorială emite dispoziția privind stabilirea statutului de copil adoptabil și luarea la evidență a acestuia, precum și întreprinde măsuri pentru adopția copilului conform prevederilor legislației, cu excepția copiilor cu statut de copil rămas fără ocrotire părintească plasați în serviciul tutelă/curatelă în cadrul familiei extinse.

(2) În cazul copiilor cu statut de copil rămas fără ocrotire părintească plasați în serviciul tutelă/curatelă în cadrul familiei extinse, la cererea tutorelui/curatorului, autoritatea tutelară teritorială emite dispoziția privind stabilirea statutului de copil adoptabil și informează despre aceasta copilul, în funcție de vîrsta și gradul său de maturitate.

(3) Autoritatea tutelară teritorială informează părinții copilului decăzuți din drepturile părintești despre:

a) stabilirea statutului de copil adoptabil;

b) procedura de restabilire în drepturile părintești;

c) necesitatea de a informa autoritatea tutelară teritorială despre depunerea în instanța de judecată a cererii privind restabilirea în drepturile părintești.

(4) Statutul de copil adoptabil se retrage în cazul:

a) plasării copilului în serviciul tutelă/curatelă în cadrul familiei extinse fără intenția tutorilor/curatorilor de a adopta copilul;

b) retragerii statutului de copil rămas fără ocrotire părintească, în condițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Articolul 21. Evidența copiilor adoptabili

(1) Evidența copiilor adoptabili o ține autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului, precum și autoritatea centrală.

(2) În dispoziția de stabilire a statutului de copil adoptabil, autoritatea tutelară teritorială dispune punerea la evidență a copilului.

(3) În termen de 3 zile din data emiterii dispoziției de stabilire a statutului de copil adoptabil, autoritatea tutelară teritorială remite autorității centrale o copie de pe dispoziție.

(3-1) După stabilirea statutului de copil adoptabil, autoritatea tutelară teritorială în a cărei rază își are domiciliul copilul, în termen de 30 de zile, întocmește și transmite autorității centrale raportul privind situația copilului adoptabil, conform modelului aprobat de autoritatea centrală, inclusiv fotografiile copiilor cu nevoi speciale.

(3-2) Autoritatea tutelară teritorială actualizează informația din raportul privind situația copilului adoptabil anual, pentru copiii adoptabili fără nevoi speciale, și o dată la doi ani, pentru copiii adoptabili cu nevoi speciale, precum și:

a) la solicitarea autorității centrale;

b) în cazurile în care, pînă la expirarea termenului de actualizare a informației din raportul privind situația copilului adoptabil, copilului i-a fost stabilit, modificat sau retras gradul de dizabilitate, au fost identificate date privind existența riscului sporit de dezvoltare ulterioară a maladiilor ereditare și/sau a anamnezei ereditare/genetice agravate, fie a fost luat la evidență un frate al acestuia cu statut de copil rămas fără ocrotire părintească sau cu statut de copil adoptabil, născut în familia părinților biologici ai acestuia (după caz, în familia mamei biologice sau a tatălui biologic).

(4) Este interzisă adopția copiilor care nu au fost luați la evidență în condițiile prezentei legi, cu excepția cazului în care:

a) soțul adoptă copilul celuilalt soț;

b) copilul care a dobîndit capacitate deplină de exercițiu pînă la împlinirea vîrstei de 18 ani este adoptat de persoana sau de familia care l-a crescut dacă el a conviețuit cu acestea cel puțin 3 ani pînă la depunerea cererii de adopție.

Articolul 22. Informația privind copiii adoptabili

(1) În vederea potrivirii adoptatorilor, autoritatea centrală și autoritățile tutelare teritoriale se informează reciproc despre adoptatori și copiii adoptabili.

(2) Autoritatea centrală și autoritățile tutelare teritoriale vor asigura confidențialitatea și securitatea informației privind copiii adoptabili.

Articolul 23. Consimțământul la adopție

(1) Pentru încuviințarea adopției sunt necesare:

a) consimțământul copilului adoptabil;

b) în cazul adopției copilului de către celălalt soț – consimțămintele în formă scrisă ale părinților biologici ai copilului, cu excepția situațiilor, confirmate prin acte corespunzătoare, în care consimțământul respectiv nu poate fi obținut deoarece:

– există o hotărâre judecătorească privind decăderea din drepturile părintești a părintelui copilului;

– în privința părintelui este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei;

– părintele este declarat ca fiind dispărut fără veste sau decedat;

– datele despre părinte din certificatul de naștere al copilului au fost înscrise în temeiul declarațiilor celuilalt părinte.

(2) Persoanele al căror consimțământ la adopție este solicitat urmează să fie informate corespunzător asupra consecințelor consimțământului lor, în special asupra ruperii, ca urmare a adopției, a legăturilor de rudenie dintre copil și familia lui biologică.

(3) Autoritățile tutelare teritoriale de la domiciliul persoanelor menționate la alin.(1) sînt obligate să asigure consilierea și informarea acestora pînă în momentul exprimării consimțământului la adopție și să întocmească rapoarte în acest sens.

(4) Consimțământul persoanelor indicate la alin.(1) este exprimat în mod liber și necondiționat, autentificat conform prevederilor legislației sau confirmat de autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul acestora.

(5) Consimțământul persoanelor indicate la alin.(1) obținut prin corupere, înșelăciune, fraudă, contra bani, altor bunuri sau contra avantaje de orice fel promise înainte sau după obținerea consimțământului nu este valabil.

(6) Instanța de judecată competentă poate solicita confirmarea consimțământului și la examinarea cauzei în instanță, asigurînd confidențialitatea informațiilor despre adoptatori și despre părinții biologici.

Articolul 26. Consimțământul copilului adoptabil

(1) Pentru a-și exprima consimțământul, copilul beneficiază de consiliere și informare, asigurate de autoritatea tutelară teritorială, privind scopul, etapele și efectele adopției, ținînd cont de opinia, dorințele și sentimentele copilului în funcție de vîrsta și de gradul său de maturitate.

(2) Copilul își exprimă consimțământul în formă scrisă (sau, după caz, în mod verbal, în prezența psihologului și a reprezentantului autorității tutelare teritoriale, care confirmă în scris consimțământul copilului) de a fi:

- a) vizitat de adoptator;
- b) încredințat în vederea adopției;
- c) adoptat.

Articolul 27. Potrivirea adoptatorului

(1) După stabilirea statutului de copil adoptabil, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului întreprinde măsuri de selectare a adoptatorului potrivit pentru copilul adoptabil, ținând cont de interesul superior al copilului și de cererea adoptatorului, conform metodologiei aprobate de către autoritatea centrală pentru protecția copilului.

(1-1) Procedura de potrivire a adoptatorului presupune următoarele etape:

- a) selectarea adoptatorului potrivit pentru copilul adoptabil;
- b) vizitarea copilului adoptabil de către adoptatorul potrivit;
- c) încredințarea copilului adoptabil adoptatorului în vederea adopției.

(2) În cazul în care copilul adoptabil se află într-o instituție socială sau într-un serviciu de tip familial, potrivirea adoptatorului se face de către autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului în comun cu managerul de caz.

(3) În procesul determinării compatibilității adoptatorului, au prioritate:

- a) rudele copilului adoptabil;
- b) tutorele sau curatorul copilului;
- c) persoana care are în plasament familial copilul, ca părinte educator sau ca asistent parental profesionist.

(4) Despre selectarea adoptatorului potrivit, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului notifică autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul adoptatorului pentru informarea acestuia.

Articolul 28. Condițiile de potrivire a adoptatorului

(1) Adoptatorul selectat primește din partea autorității tutelare teritoriale de la domiciliul copilului pentru care a fost declarat potrivit un permis de vizită.

(2) Autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului verifică și constată compatibilitatea adoptatorului cu copilul, luînd în considerare necesitățile, dorințele și opiniile copilului.

(3) Întîlnirile și vizitele sînt destinate dezvoltării treptate a relației de atașament dintre copil și adoptator și au loc atît în mediul de viață al copilului, cît și în afara lui. Numărul vizitelor necesare pentru constatarea compatibilității îl stabilește autoritatea tutelară teritorială în comun cu managerul de caz, în funcție de evoluția cazului.

(4) Dacă, în termen de 30 de zile din data eliberării permisului de vizită, adoptatorul nu a acceptat potrivirea cu copilul adoptabil, se face o mențiune în acest sens în permisul de vizită, care se semnează de adoptator. În acest caz, adoptatorul este în drept să rămîină în lista adoptatorilor pentru încă cel mult două proceduri de potrivire.

(4-1) Dacă adoptatorul de trei ori nu acceptă potrivirea cu un copil adoptabil care corespunde informațiilor indicate în atestatul de adoptator, acesta pierde dreptul la o alta procedură de potrivire, iar atestatul de adoptator îi este retras.

(5) Dacă potrivirea adoptatorului nu a avut loc, autoritatea tutelară teritorială întreprinde noi măsuri de selectare a altor adoptatori pentru copil.

(6) Potrivirea adoptatorului cu copilul adoptabil, conform prevederilor alin. (1)–(5) din prezentul articol, nu este necesară în cazul adopției copilului de către persoanele indicate la art. 27 alin. (3) lit. b) și c), dacă copilul s-a aflat în grija lor cel puțin 30 de zile.

Articolul 29. Încredințarea copilului în vederea adopției

(1) În termen de 5 zile de la acceptarea potrivirii, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului îl încredințează adoptatorului pentru o perioadă de la 60 până la 90 de zile, în vederea adaptării copilului cu adoptatorul și a constatării compatibilității lor.

(2) Încredințarea copilului în vederea adopției se face printr-o dispoziție motivată, emisă de autoritatea tutelară teritorială în baza rezultatelor procesului de potrivire.

(3) Încredințarea în vederea adopției nu este necesară în cazul:

a) adopției copilului de către soțul sau soția părintelui biologic al copilului;

b) adopției copilului care a dobîndit capacitate deplină de exercițiu pînă la împlinirea vârstei de 18 ani;

c) adopției copilului de către tutore sau curator, de către părintele educator sau de către asistentul parental profesionist în cazul în care copilul s-a aflat în grija lor cel puțin 90 de zile.

(4) Despre încredințarea copilului în vederea adopției se informează autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul adoptatorului, care este obligată să monitorizeze evoluția copilului și a relațiilor dintre el și adoptator pe tot parcursul perioadei de încredințare, întocmind în acest sens rapoarte lunare.

(5) Capacitatea de adaptare fizică și psihică a copilului la mediul familial va fi analizată de autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul adoptatorului în raport cu condițiile de natură socioprofesională, economică, culturală, de limbă, religie și de orice alte elemente caracteristice locului unde trăiește copilul în perioada încredințării, care ar putea avea relevanță în aprecierea evoluției sale ulterioare în cazul încuviințării adopției.

(6) La sfârșitul perioadei de încredințare în vederea adopției, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul adoptatorului întocmește un raport final și îl prezintă autorității tutelare teritoriale care a decis încredințarea copilului.

(7) Perioada de încredințare în vederea adopției se prelungește de drept la depunerea cererii de încuviințare a adopției în instanță de judecată pînă la soluționarea cererii prin hotărîre judecătorească irevocabilă.

(8) În cazul în care, în perioada încredințării în vederea adopției, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul adoptatorului constată neadaptarea copilului cu adoptatorul ori existența oricăror alte motive de natură să împiedice finalizarea procedurii de adopție, informează imediat autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului pentru a dispune revocarea încredințării sau, după caz, prelungirea măsurii de încredințare în condițiile prevăzute la alin.(1) și (2).

(9) Dispoziția prin care autoritatea tutelară teritorială dispune revocarea încredințării în vederea adopției este executorie de drept. Procedura de selectare și de potrivire a altor adoptatori pentru copil, în acest caz, se reia.

(10) Pe durata încredințării copilului în vederea adopției, adoptatorul exercită drepturile și îndeplinește obligațiile de îngrijire și de educare a copilului, cu excepția încheierii de acte juridice.

Articolul 29-1. Suspendarea procedurii de potrivire a adoptatorului

(1) Autoritatea tutelară teritorială de la locul aflării copilului adoptabil, care a fost informată despre depunerea în instanța de judecată a cererii privind restabilirea în drepturile părintești, suspendă procedura de potrivire a adoptatorului cu copilul adoptabil pînă la data devenirii irevocabile a hotărîrii judecătorești cu privire la cererea de restabilire în drepturile părintești sau pînă la data scoaterii de pe rol a cererii respective, după care, în termen de 3 zile lucrătoare:

a) emite dispoziția de retragere a statutului de copil adoptabil și a statutului de copil rămas fără ocrotire părintească, în condițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți – în cazul restabilirii părinților în drepturile părintești;

b) reia procedura de potrivire a adoptatorului cu copilul adoptabil de la momentul suspendării – în cazul în care părinții nu au fost restabiliți în drepturile părintești.

(2) Autoritatea tutelară teritorială care a fost informată despre depunerea în instanța de judecată a cererii privind restabilirea în drepturi părintești este obligată:

a) în termen de 3 zile lucrătoare, să informeze în scris despre acest fapt autoritatea tutelară teritorială de la locul aflării copilului adoptabil, dacă este cazul;

b) să monitorizeze derularea procedurii de restabilire în drepturile părintești;

c) în termen de 3 zile lucrătoare, să informeze în scris autoritatea tutelară teritorială de la locul aflării copilului adoptabil asupra hotărârii judecătorești cu privire la cererea de restabilire în drepturile părintești sau asupra scoaterii de pe rol a cererii respective.

Articolul 30. Avizul privind adopția

(1) La încheierea procesului de potrivire a adoptatorului, după îndeplinirea condițiilor prevăzute la art.16–29, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului explică adoptatorului dreptul de a depune cerere de încuviințare a adopției în instanța de judecată competentă și întocmește, în termen de 10 zile, un aviz privind adopția, care conține informații referitor la evoluția relațiilor dintre copil și adoptator, la compatibilitatea adoptatorului cu copilul adoptabil, precum și la corespunderea adopției interesului superior al copilului.

(1-1) În cazul adopției copilului de către celălalt soț, eliberarea avizului privind adopția se efectuează după îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 16, 23 și 26.

(2) O copie de pe avizul privind adopția se remite autorității centrale în termen de 5 zile.

(3) Dacă avizul privind adopția nu este favorabil, autoritatea tutelară teritorială comunică acest fapt adoptatorului, explicându-i dreptul de a contesta avizul negativ în instanța de judecată competentă, inclusiv dreptul de a deschide o nouă procedură privind adopția unui alt copil.

Articolul 31. Încuviințarea adopției în instanță de judecată

(1) Adoptatorul depune cerere de încuviințare a adopției în instanța de judecată competentă de la domiciliul copilului adoptabil pentru care a fost declarat potrivit în

vederea examinării în fond a cauzei.

(1-1) În cazul adopției copilului de către celălalt soț, adoptatorul depune cererea de încuviințare a adopției în instanța de judecată competentă din raza domiciliului copilului adoptabil.

(2) Cererea de încuviințare a adopției trebuie să conțină:

a) numele și prenumele, anul, luna și ziua nașterii adoptatorului, adresa lui de la domiciliu;

b) numele și prenumele, anul, luna și ziua nașterii copilului adoptabil, locul lui de aflare;

c) solicitarea motivată cu privire la schimbarea numelui și/sau a prenumelui copilului, precum și numele pe care îl va purta copilul, dacă adoptatorii poartă nume diferite;

d) numărul atestatului de adoptator, data emiterii și autoritatea care l-a emis (atestatul se anexează la cerere);

e) alte date și informații, la solicitarea instanței de judecată.

(3) Autoritatea tutelară teritorială prezintă instanței de judecată avizul privind adopția, întocmit în condițiile art.30 alin.(1) sau (1-1), precum și dosarul copilului.

(4) Dosarul copilului trebuie să conțină:

a) copia de pe certificatul de naștere al copilului;

b) raportul privind situația copilului adoptabil și certificatul medical privind starea de sănătate a copilului, eliberat de instituția medicală de la domiciliul acestuia;

c) confirmarea în scris a adoptatorului cu privire la faptul că a luat cunoștință de starea de sănătate a copilului;

d) consimțămintele copilului indicate la art. 26 alin. (2);

e) consimțămintele părinților indicate la art. 23 alin. (1) lit. b);

f) actele care confirmă acțiunile întreprinse de autoritățile de resort în scopul (re)integrării copilului în familia biologică sau în familia extinsă;

g) alte date și informații relevante.

(5) Cererea de încuviințare a adopției se examinează cu participarea obligatorie a adoptatorului și a reprezentantului autorității tutelare teritoriale de la domiciliul copilului.

(6) Instanța de judecată va admite cererea de încuviințare a adopției numai dacă și-a format convingerea, pe baza probelor administrate, că adopția este în interesul superior al copilului.

(7) În cazul inițierii unei proceduri judiciare care ar putea avea ca rezultat retragerea statutului de copil rămas fără ocrotire părintească, procedura de încuviințare a adopției se suspendă până la soluționarea procedurii respective.

(8) Adopția se consideră încuviințată la data devenirii irevocabile a hotărârii judecătorești. Autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului este obligată să comunice autorității tutelare teritoriale de la domiciliul părinților adoptivi încuviințarea adopției, expedind o copie de pe hotărârea judecătorească.

Capitolul V. ADOPTIA INTERNAȚIONALĂ

Articolul 32. Dispoziții generale

(1) Adopția copiilor domiciliați pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane cu domiciliul în străinătate are loc în conformitate cu legislația Republicii Moldova, ținându-se cont și de legislația statelor în care aceștia din urmă își au domiciliul la data depunerii cererii de adopție, precum și în conformitate cu tratatele internaționale sau cu tratatele bilaterale la care Republica Moldova este parte. În același mod se procedează și în cazul încetării adopției internaționale prin desfacere sau prin declarare a nulității ei.

(2) Adopția copiilor cetățeni ai Republicii Moldova cu domiciliul în afara țării, efectuată de organele abilitate ale statului străin pe al cărui teritoriu adoptatorul își are domiciliul, este recunoscută ca fiind valabilă în Republica Moldova doar dacă statul străin este parte la Convenția de la Haga sau parte la un tratat bilateral în domeniul adopției încheiat cu Republica Moldova și dacă autoritatea centrală din Republica Moldova și-a exprimat anticipat acordul la adopție.

(3) Adopția copiilor cetățeni străini cu domiciliul în Republica Moldova are loc în conformitate cu legislația Republicii Moldova și cu acordul autorității centrale în domeniul adopției din statul al cărui cetățean este copilul.

(4) Copiii domiciliați pe teritoriul Republicii Moldova pot fi adoptați de adoptatori cu domiciliul în străinătate doar dacă, potrivit legislației statelor în care urmează să plece, li se vor asigura garanții și norme juridice echivalente celor de care s-ar fi bucurat în cazul adopției naționale.

(5) Persoanele cu domiciliul în Republica Moldova care doresc să adopte copii cu domiciliul în alte state sînt supuse evaluării potrivit reglementărilor generale ale

prezentei legi. Autoritatea centrală, în baza unui raport de evaluare întocmit de autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul acestor persoane, emite o dispoziție cu privire la atestarea adoptatorilor, le eliberează atestat de adoptator și întocmește un raport prin care confirmă că:

a) au capacitate de adopție;

b) au beneficiat de pregătirea necesară în vederea adopției;

c) copilul care urmează să fie adoptat este sau va fi autorizat să intre și să locuiască permanent pe teritoriul Republicii Moldova.

(6) În cazurile prevăzute la alin.(5), adopția se efectuează cu respectarea cerințelor prezentei legi, precum și ale legislației în domeniul adopției din țara de reședință a copilului.

Articolul 33. Condițiile pentru adopție internațională

(1) Încuviințarea adopției internaționale are loc în conformitate cu reglementările generale ale prezentei legi, ținându-se cont de derogările din prezentul capitol.

(2) Adopția internațională a unui copil domiciliat pe teritoriul Republicii Moldova poate fi încuviințată în cazul în care:

a) soțul adoptă copilul celuilalt soț;

b) copilul este adoptat, în mod prioritar, de ruda sa de pînă la gradul IV inclusiv, cu domiciliul în străinătate;

c) copilul adoptabil fără nevoi speciale este adoptat de către adoptatorul cu domiciliul în străinătate dacă nu a fost cerut în adopție națională ori în tutelă sau curatelă timp de un an din momentul luării la evidență drept copil adoptabil;

d) copilul adoptabil cu nevoi speciale este adoptat de către adoptatorul cu domiciliul în străinătate dacă nu a fost cerut în adopție națională ori în tutelă sau curatelă timp de 6 luni din momentul luării la evidență drept copil adoptabil.

(2-1) În cazul în care copilul adoptabil fără nevoi speciale este trecut în categoria copiilor adoptabili cu nevoi speciale, la calculul perioadei după care adopția internațională devine posibilă se va lua în considerare perioada anterioară de aflare la evidență.

(3) În cazul adopției internaționale, la selectarea adoptatorului potrivit autoritatea centrală va ține cont de necesitatea asigurării continuității în îngrijirea și educarea copilului, avînd în vedere originea sa etnică, culturală și lingvistică, dacă acest fapt nu

contravine interesului superior al copilului.

(4) Adopția internațională se încuviințează dacă statul primitor este parte la Convenția de la Haga sau dacă are încheiat un acord bilateral în domeniu cu Republica Moldova.

Articolul 34. Depunerea cererii de adopție internațională

(1) Cetățenii străini sau apatrizii cu domiciliul în străinătate care doresc să adopte un copil domiciliat în Republica Moldova pot depune cererea de adopție internațională numai prin intermediul organizațiilor străine din statul primitor acreditate și înregistrate în condițiile prezentei legi. În cazul în care persoanele vizate sunt rudele copilului adoptabil de până la gradul al IV-lea inclusiv, acestea au dreptul de a depune cererea de adopție prin intermediul autorității centrale cu atribuții în domeniul adopției din statul primitor.

(2) Cetățenii străini sau apatrizii aflați în Republica Moldova în scop de serviciu și cu reședința pe teritoriul acesteia de cel puțin 2 ani (în continuare – cetățeni străini sau apatrizi cu reședința în Republica Moldova) care doresc să adopte un copil domiciliat în Republica Moldova pot depune cererea de adopție internațională:

a) numai prin intermediul organizațiilor străine din statul primitor acreditate și înregistrate în Republica Moldova în condițiile prezentei legi, dacă în statul primitor există astfel de organizații;

b) direct sau prin intermediul autorității centrale în domeniul adopției din statul primitor, dacă în statul respectiv nu există organizații cu atribuții în domeniul adopției internaționale acreditate și înregistrate în Republica Moldova în condițiile prezentei legi.

(3) Cetățenii Republicii Moldova cu domiciliul în străinătate care doresc să adopte un copil domiciliat în Republica Moldova pot depune cererea de adopție:

a) conform procedurii de adopție internațională, prin intermediul autorității centrale cu atribuții în domeniul adopției din statul primitor sau prin intermediul organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale din statul primitor, acreditate și înregistrate în Republica Moldova în condițiile prezentei legi;

b) conform procedurii de adopție națională prevăzute de prezenta lege, anexînd la cererea de adopție, prezentată autorității tutelare teritoriale, actele specificate la art.15 alin.(1) lit.d)–g), eliberate de către autoritățile/instituțiile competente din statul primitor, în cazul în care legislația statului primitor prevede posibilitatea recunoașterii hotărîrilor de încuviințare a adopției naționale pronunțate de judecătorii din Republica Moldova.

(4) În cazul cererilor depuse de către cetățenii Republicii Moldova cu domiciliul în străinătate sau de către cetățenii străini sau apatrizii cu reședința în Republica Moldova, actele anexate la cererea de adopție internațională prevăzute la art.36 vor fi perfectate de autoritățile competente din statul/statele primitoare și de autoritățile din Republica Moldova în funcție de disponibilitatea, relevanța și actualitatea informațiilor necesare pentru asigurarea unei informări complete în procesul de examinare a cererii.

(5) În cazul adopției copilului de către celălalt soț, adoptatorii pot depune cererea de adopție internațională prin intermediul autorității centrale în domeniul adopției din statul primitor sau prin intermediul altor autorități/organizații cărora li s-au conferit atribuții corespunzătoare ale autorității centrale în domeniul adopției din statul primitor în condițiile prevederilor Convenției de la Haga.

(6) Drept confirmare a primirii cererii de adopție internațională și a actelor specificate la art.36, autoritatea centrală din Republica Moldova va elibera solicitantului un certificat.

Articolul 35. Conținutul cererii de adopție internațională și luarea la evidență a adoptatorilor străini

(1) Cererea de adopție internațională trebuie să conțină datele și informația stipulate la art.14.

(2) Cererea adoptatorului cu domiciliul în străinătate care dorește să adopte un copil cu domiciliul în Republica Moldova este luată la evidență de autoritatea centrală din Republica Moldova numai în cazul în care autoritățile/organizațiile cu atribuții în domeniul adopției internaționale din statul primitor menționate la art.34 atestă că:

a) adoptatorul este apt să adopte, în conformitate cu legislația statului primitor;

b) adoptatorul dispune de garanții morale și întrunește condițiile materiale pentru asigurarea unei dezvoltări armonioase copilului după încuviințarea adopției și, după caz, este pregătit să îngrijească copilul care suferă de o maladie gravă;

c) adoptatorul este familiarizat cu legislația privind adopția în Republica Moldova și a beneficiat în statul primitor de informarea și de pregătirea necesară în vederea adopției internaționale;

d) este asigurată monitorizarea evoluției copilului după adopție pe o perioadă de cel puțin 5 ani;

e) sînt asigurate servicii postadopție pentru copil și familie în statul primitor.

Articolul 36. Actele care se anexează la cererea de adopție internațională

(1) La cererea de adopție internațională se anexează:

a) raportul autorității centrale în domeniul adopției din statul primitor sau al autorităților/organizațiilor cărora li s-au conferit atribuții corespunzătoare în domeniul adopției internaționale din statul primitor în condițiile prevederilor Convenției de la Haga, însoțit de documente relevante, care să cuprindă informații despre:

- identitatea adoptatorului, confirmată prin copia legalizată a actului de identitate;
- capacitatea și aptitudinile adoptatorului pentru a adopta;
- situația personală, familială și materială a adoptatorului, confirmată prin copie legalizată de pe certificatul de naștere, de căsătorie sau de divorț, prin certificat de la locul de muncă privind funcția deținută și cuantumul salariului, prin acte ce confirmă dreptul de proprietate sau de folosință asupra unei locuințe, prin alte acte ce confirmă veniturile;
- starea de sănătate confirmată printr-un certificat medical în original, separat pentru fiecare adoptator, iar în cazul în care adoptatorul suferă de o maladie sau afecțiune, informații suplimentare cu privire la măsura în care maladia sau afecțiunea adoptatorului limitează capacitatea acestuia de a-și îndeplini corespunzător obligațiile și responsabilitățile privind îngrijirea și educarea copiilor;
- mediul social al adoptatorului;

c) declarația privind dreptul copilului adoptat de a-și păstra cetățenia Republicii Moldova pînă la atingerea majoratului;

d) consimțământul la adopție al soțului/soției persoanei care dorește să adopte singură, dacă este căsătorită – în cazul rudei copilului de pînă la gradul al IV-lea inclusiv sau al persoanei cu care copilul a stabilit relații apropiate;

e) declarația adoptatorului că acceptă acțiunile de monitorizare postadopție;

f) cazierul judiciar al adoptatorului;

h) garanțiile socioeconomice și juridice de care va beneficia copilul în cazul adopției internaționale;

i) actul de confirmare a achitării taxei pentru prestarea serviciilor aferente realizării procedurii de adopție internațională pe teritoriul Republicii Moldova. Odată cu retragerea cererii de adopție internațională și a actelor anexate la aceasta, adoptatorul este în drept să solicite și restituirea taxei achitate doar în cazul în care nu au fost utilizate surse financiare pentru o procedură de adopție inițiată anterior și care s-a stopat din diverse motive.

(2) Cererea de adopție internațională și actele prevăzute la alin.(1) se depun la autoritatea centrală din Republica Moldova, însoțite de traducerea lor, autentificată, în limba română, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel.

(3) Organizațiile străine au dreptul să aibă depuse și înregistrate concomitent la autoritatea centrală din Republica Moldova cel mult 2 cereri de adopție internațională a copiilor fără nevoi speciale, cu posibilitatea substituirii cererilor respective.

(4) Adoptatorul este obligat să actualizeze anual informația din actele anexate la cererea de adopție internațională sau, după caz, să confirme în scris faptul că informația respectivă nu s-a modificat.

(5) În cazul nerespectării prevederilor alin.(4), cererea adoptatorului și actele anexate nu se examinează în procesul de potrivire a adoptatorului cu copilul adoptabil și se restituie adoptatorului.

Articolul 36-1. Datele depersonalizate privind copiii adoptabili cu nevoi special

(1) În baza rapoartelor privind situația copiilor adoptabili, autoritatea centrală din Republica Moldova întocmește extrase de date depersonalizate privind copiii adoptabili cu nevoi speciale.

(2) Tipul de date conținute în extrasele menționate la alin.(1) se stabilește și se aprobă de către autoritatea centrală.

(3) Conform procedurii stabilite de autoritatea centrală, aceasta asigură accesul la extrasele de date depersonalizate privind copiii adoptabili cu nevoi speciale:

a) pentru reprezentanții organizațiilor străine;

b) pentru adoptatorii cetățeni ai Republicii Moldova cu domiciliul în străinătate și adoptatorii cetățeni străini sau apatrizi cu reședința în Republica Moldova care au depus cerere de adopție internațională la autoritatea centrală din Republica Moldova.

Articolul 36-2. Potrivirea prealabilă a copiilor adoptabili cu nevoi speciale în cazul adopției de către adoptatorii cetățeni străini sau apatrizi cu domiciliul în străinătate

(1) Reprezentantul organizației străine în Republica Moldova transmite datele depersonalizate privind copiii adoptabili cu nevoi speciale organizației străine din statul primitor în scopul identificării adoptatorilor capabili și disponibili să adopte copii cu nevoi speciale ale căror date depersonalizate le-au fost prezentate.

(2) Cetățeanul străin sau apatridul cu domiciliul în străinătate interesat de adopția unui copil adoptabil cu nevoi speciale transmite, prin intermediul organizației străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale din statul primitor, un formular de intenție însoțit de confirmarea oficială a capacității sale de a adopta un copil adoptabil cu nevoi speciale similare cu cele din extrasul de date depersonalizate ale copilului față de care adoptatorul își exprimă intenția.

(3) Organizația străină va transmite autorității centrale din Republica Moldova formularele de intenție însoțite de confirmările respective, luându-se în considerare faptul că în proces de examinare se pot afla concomitent cel mult 2 formulare prezentate de aceeași organizație străină cu privire la același copil.

(4) Autoritatea centrală din Republica Moldova va realiza procedura de potrivire prealabilă a cetățenilor străini sau apatrizilor cu domiciliul în străinătate în termen de cel mult o lună de la expirarea perioadei de 2 luni din data recepționării primului formular de intenție.

(5) Despre rezultatele potrivirii prealabile autoritatea centrală din Republica Moldova va informa cetățenii străini sau apatrizii cu domiciliul în străinătate, solicitându-le celor potriviți prealabil să depună cererea și actele corespunzătoare conform prevederilor art.34-36.

(6) După selectarea adoptatorului potrivit în condițiile art.37 alin.(1), cererile și actele anexate depuse de mai mulți adoptatori potriviți prealabil pentru adopția unui copil adoptabil cu nevoi speciale se restituie adoptatorilor nepotriviți în termen de o lună.

Articolul 36-3. Potrivirea prealabilă a copiilor adoptabili cu nevoi speciale în cazul adopției de către adoptatorii cetățeni ai Republicii Moldova cu domiciliul în străinătate

(1) În baza informației din cererea și actele depuse de către adoptatorii cetățeni ai Republicii Moldova cu domiciliul în străinătate, autoritatea centrală din Republica Moldova prezintă acestora extrasele de date depersonalizate ale copiilor cu nevoi speciale:

a) prin intermediul reprezentantului organizației străine în Republica Moldova, în cazul în care cererea de adopție internațională a fost depusă în condițiile art.34 alin.(2) lit.a);

b) direct sau prin intermediul autorității centrale în domeniul adopției internaționale din statul primitor, în cazul în care cererea de adopție internațională a fost depusă în condițiile art.34 alin.(2) lit.b).

(2) În baza extrasului de date depersonalizate, adoptatorul cetățean al Republicii Moldova cu domiciliul în străinătate interesat de adopția unui copil adoptabil cu nevoi

speciale transmite, direct sau prin intermediul organizației străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale din statul primitor, o scrisoare de intenție privind adopția unuia dintre copiii adoptabili cu nevoi speciale.

(3) După primirea scrisorii de intenție din partea adoptatorului cetățean al Republicii Moldova cu domiciliul în străinătate, autoritatea centrală, în termen de o lună, selectează adoptatorul potrivit în condițiile art.37 alin.(1).

Articolul 36-4. Potrivirea prealabilă a copiilor adoptabili cu nevoi speciale în cazul adopției de către adoptatorii cetățeni străini sau apatrizi cu reședința în Republica Moldova

Potrivirea prealabilă a copiilor adoptabili cu nevoi speciale în cazul adopției de către adoptatorii cetățeni străini sau apatrizi cu reședința în Republica Moldova se realizează în condițiile art.36-3.

Articolul 37. Potrivirea adoptatorului. Eliberarea avizului privind adopția internațională

(1) Autoritatea centrală din Republica Moldova selectează, conform criteriilor stabilite, adoptatorul potrivit pentru copilul adoptabil și transmite adoptatorului selectat, în baza avizului pozitiv al Consiliului Consultativ pentru Adopții, raportul privind situația copilului adoptabil, fără a dezvălui identitatea copilului, locul de naștere și locul de trai, solicitându-i să-și exprime acordul sau dezacordul privind adopția copilului respectiv, precum și informează în scris autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului despre potrivirea prealabilă, solicitând suspendarea acțiunilor de identificare a unui adoptator național pentru copilul adoptabil vizat.

(11) În cazul în care certificatul medical al adoptatorului conține informații privind existența unei maladii sau afecțiuni, în procesul de selectare a adoptatorului potrivit, autoritatea centrală consultă specialiști de profil din cadrul instituțiilor medicale de nivel republican, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, pentru a determina în ce măsură maladia sau afecțiunea adoptatorului limitează capacitatea acestuia de a-și îndeplini corespunzător obligațiile și responsabilitățile privind îngrijirea și educarea copilului.

(12) În cazul în care informația privind starea sănătății copilului adoptabil pentru care a fost selectat un adoptator conține un diagnostic care necesită a fi examinat aprofundat, adoptatorul respectiv poate solicita realizarea unor investigații medicale suplimentare, cu indicarea specialiștilor necesari și cu asistența reprezentantului organizației străine acreditate în Republica Moldova cu atribuții în domeniul adopției internaționale, suportând integral cheltuielile pentru realizarea investigațiilor respective.

(2) După obținerea acordului din partea adoptatorului, autoritatea centrală din Republica Moldova solicită autorității centrale în domeniul adopției din statul primitor să se expună asupra eventualei adopții.

(3) În baza acordului autorității centrale în domeniul adopției din statul primitor privind continuarea procedurii de adopție a copilului, autoritatea centrală din Republica Moldova adresează autorității tutelare teritoriale de la domiciliul copilului un demers pentru a continua procedura de potrivire a adoptatorului, informând despre acest fapt adoptatorul.

(4) Autoritatea tutelară teritorială eliberează adoptatorului un permis de vizită în condițiile art. 28. Adoptatorul vizitează copilul cu participarea obligatorie a reprezentantului autorității tutelare teritoriale de la domiciliul copilului sau a managerului de caz. Numărul vizitelor necesare pentru constatarea compatibilității adoptatorului cu copilul se stabilește de autoritatea tutelară teritorială în comun cu managerul de caz. Vizitele se desfășoară într-o perioadă de 30 de zile de la data eliberării permisului de vizită. Din motive întemeiate, expuse în formă scrisă, autoritatea tutelară teritorială poate prelungi perioada vizitelor cu încă cel mult 30 de zile.

(41) Pe parcursul perioadei de potrivire, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului adoptabil poate dispune încredințarea copilului respectiv adoptatorului, în vederea locuirii copilului la reședința temporară a acestuia din Republica Moldova, în funcție de vârsta și gradul de maturitate al copilului, precum și de evoluția relației dintre copil și adoptator.

(42) Încredințarea copilului în vederea adopției internaționale se efectuează printr-o dispoziție motivată, emisă de autoritatea tutelară teritorială.

(43) În cazul încredințării copilului în vederea adopției internaționale, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului monitorizează dezvoltarea copilului și evoluția relațiilor dintre el și adoptator pe tot parcursul perioadei de încredințare.

(44) Reprezentantul organizației străine acreditate în Republica Moldova cu atribuții în domeniul adopției internaționale care asistă cuplul căsătorit (soț și soție) este obligat să asigure contactul și comunicarea eficientă dintre reprezentantul autorității tutelare teritoriale de la domiciliul copilului adoptabil și adoptator, în vederea monitorizării evoluției relației dintre copil și adoptator.

(45) Dacă adopția internațională se efectuează de un cuplu căsătorit (soț și soție), din motive întemeiate (familiale, de serviciu, alte circumstanțe întemeiate), adoptatorul are dreptul de a pleca în țara sa de origine, pentru o scurtă perioadă, asigurându-se că cel puțin unul dintre soți se va afla cu copilul pentru continuarea procedurii de

potrivire.

(5) În cazul potrivirii adoptatorului cu copilul adoptabil, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului întocmește, în termen de 5 zile, un raport, în care se expune referitor la compatibilitatea adoptatorului cu copilul adoptabil și la corespunderea adopției interesului superior al copilului, expediindu-l imediat autorității centrale.

(6) În baza raportului prevăzut la alin.(5), autoritatea centrală elaborează, în termen de 5 zile, un acord de continuare a procedurii de adopție sau refuză în scris eliberarea acestuia, expediind imediat autorității tutelare teritoriale de la domiciliul copilului acordul sau refuzul eliberării.

(7) Refuzul autorității centrale de a accepta continuarea procedurii de adopție internațională poate fi contestat la Curtea de Apel Chișinău.

(8) În baza acordului de continuare a procedurii de adopție internațională și după îndeplinirea condițiilor prevăzute la art.20–26, autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului elaborează, în termen de 10 zile, un aviz privind adopția internațională, care să conțină informații referitor la evoluția relațiilor dintre copil și adoptator, la compatibilitatea adoptatorului cu copilul adoptabil, precum și la corespunderea adopției interesului superior al copilului.

(9) Copia de pe avizul privind adopția internațională se remite autorității centrale în termen de 3 zile.

(10) Dacă avizul privind adopția internațională nu este favorabil, autoritatea tutelară teritorială comunică acest fapt adoptatorului, explicându-i dreptul de a-l contesta în instanța de judecată.

Articolul 38. Înaintarea cererii de încuviințare a adopției internaționale la curtea de apel

(1) După primirea acordului de continuare a procedurii de adopție din partea autorității centrale din Republica Moldova, adoptatorul depune, direct sau prin intermediul organizației străine acreditate în domeniul adopției, la judecătoria din raza domiciliului copilului adoptabil o cerere prin care solicită încuviințarea adopției internaționale.

(2) Cererea de încuviințare a adopției internaționale trebuie să conțină informațiile prevăzute la art.31 alin.(2) lit.a)–c) și să fie însoțită de documentele prevăzute la art.36 alin.(1), precum și de actul care garantează dreptul copilului adoptabil de a intra și a locui permanent în statul primitor în cazul încuviințării adopției, eliberat de către autoritatea competentă din statul primitor.

(3) Autoritatea tutelară teritorială va prezenta instanței un aviz privind adopția internațională, elaborat în condițiile art.37 alin.(8), cu concluzii referitor la compatibilitatea adoptatorului cu copilul adoptabil și la corespunderea adopției interesului superior al copilului, dosarul copilului cu documentele specificate la art.31 alin.(4), precum și acordurile privind continuarea procedurii de adopție internațională eliberate de autoritatea centrală în domeniul adopției din statul primitor și autoritatea centrală din Republica Moldova.

(4) Cererea de încuviințare a adopției internaționale se examinează cu participarea obligatorie a adoptatorului, a reprezentantului autorității tutelare teritoriale de la domiciliul copilului și a reprezentantului organizației străine acreditate în Republica Moldova cu atribuții în domeniul adopției internaționale, care asistă adoptatorul.

(5) Instanța de judecată va admite cererea de încuviințare a adopției internaționale numai dacă, în baza probelor administrate, și-a format convingerea că adopția este în interesul superior al copilului.

(6) În temeiul hotărârii judecătorești irevocabile prezentată autorității centrale, aceasta eliberează, în termen de 5 zile, un certificat care atestă că adopția este conformă normelor Convenției de la Haga.

(7) Deplasarea din Republica Moldova în statul primitor a copilului adoptat este posibilă numai după ce hotărârea irevocabilă de încuviințare a adopției a fost certificată. Copilul adoptat se deplasează însoțit neapărat de adoptator, în condiții de siguranță corespunzătoare necesităților sale.

(8) Autoritatea centrală din Republica Moldova informează autoritatea centrală în domeniul adopției din statul primitor, misiunea diplomatică sau oficiul consular al Republicii Moldova în acest stat despre adopția încuviințată și despre deplasarea copilului, în vederea respectării cerințelor prevăzute la art.45.

Articolul 39. Cheltuielile aferente procedurii de adopție internațională

Odată cu depunerea cererii de adopție internațională, adoptatorul achită o taxă unică și fixă reprezentând contravaloarea cheltuielilor ocazionate de efectuarea tuturor serviciilor aferente îndeplinirii procedurii de adopție internațională pe teritoriul Republicii Moldova. Cuantumul, modul de achitare și destinația acestei taxe se stabilesc de Guvern.

Capitolul V-1. ADOPTIA COPILULUI DE CĂTRE CELĂLALT SOȚ

Articolul 39-1. Durata căsătoriei

Adopția copilului de către celălalt soț este permisă numai în cazul în care, la data depunerii cererii de adopție, durata căsătoriei soților este de cel puțin un an.

Articolul 39-2. Adopția copilului de către celălalt soț conform procedurii de adopție națională

(1) Copilul cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid al cărui părinte este cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid poate fi adoptat de către soțul părintelui său conform procedurii de adopție națională numai în cazul în care se confirmă prin acte corespunzătoare că copilul, părintele acestuia și adoptatorul domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova de cel puțin un an la momentul depunerii cererii de adopție.

(2) În situația prevăzută la alin.(1):

a) adoptatorul va prezenta, suplimentar față de actele anexate la cererea de adopție, cazierul judiciar și actele care confirmă lipsa impedimentelor la adopție menționate la art.12 alin.(4) lit.a), c)-g), eliberate de autoritățile statului străin, în cazul în care adoptatorul este cetățean străin;

b) procedura de adopție se realizează prin derogare de la art.17-22, art.25, art.27-29, art.31 alin.(2) lit.d) și alin.(4) lit.f), art.45 și art.46 alin.(4).

(3) Adopția copiilor cetățeni străini menționați la alin.(1) se realizează cu acordul prealabil al autorităților competente ale statului al cărui cetățean este copilul.

Articolul 39-3. Adopția copilului de către celălalt soț conform procedurii de adopție internațională

(1) Copilul cetățean al Republicii Moldova sau apatrid, domiciliat în Republica Moldova de cel puțin un an, al cărui părinte este cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid poate fi adoptat de către soțul părintelui cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid cu domiciliul în străinătate conform procedurii de adopție internațională.

(2) În situațiile menționate la alin.(1) din prezentul articol, procedura de adopție se realizează prin derogare de la art.20-22, art.25, art.31 alin.(4) lit.f), art.35 alin.(2) lit.c)-e), art.36 alin.(1) lit.c) și e), art.37, art.38 alin.(7) și (8) și art.45.

(3) După luarea la evidență a cererii de adopție internațională de către autoritatea centrală din Republica Moldova, aceasta va solicita autorității centrale în domeniul adopției din statul primitor să se exprime asupra oportunității continuării procedurii de adopție și, în cazul unei atitudini favorabile, să elibereze acordul de continuare a procedurii de adopție internațională.

(4) În baza acordului de continuare a procedurii de adopție internațională al autorității centrale în domeniul adopției din statul primitor, autoritatea centrală din Republica Moldova va solicita autorității tutelare teritoriale în a cărei rază domiciliază copilul să se exprime asupra faptului corespunderii adopției cu interesul superior al copilului și să-i expedieze avizul său motivat.

(5) În baza avizului autorității tutelare teritoriale privind oportunitatea adopției, autoritatea centrală din Republica Moldova, în termen de 5 zile, eliberează sau refuză eliberarea acordului de continuare a procedurii de adopție internațională, transmițându-l autorității tutelare teritoriale în a cărei rază domiciliază copilul.

(6) Refuzul autorității centrale de a accepta continuarea procedurii de adopție internațională poate fi contestat la Curtea de Apel Chișinău.

(7) Pe baza acordurilor de continuare a procedurii de adopție internațională eliberate de autoritatea centrală în domeniul adopției din statul primitor și de autoritatea centrală din Republica Moldova și fiind îndeplinite condițiile prevăzute la art.23, 24 și 26, autoritatea tutelară teritorială în a cărei rază domiciliază copilul elaborează, în termen de 10 zile, un aviz privind adopția internațională, care va conține informații referitoare la compatibilitatea adoptatorului cu copilul adoptabil și corespunderea adopției cu interesul superior al copilului.

(8) Copia de pe avizul privind adopția internațională se remite autorității centrale în termen de 3 zile.

(9) Dacă avizul privind adopția internațională nu este favorabil, autoritatea tutelară teritorială va comunica acest fapt adoptatorului, explicându-i dreptul de a-l contesta în instanța de judecată.

Articolul 39-4. Adopția copilului cetățean al Republicii Moldova domiciliat în străinătate de către celălalt soț

(1) Copiii cetățeni ai Republicii Moldova domiciliați în străinătate sînt adoptați de către celălalt soț al părintelui biologic conform legislației statului străin, cu acordul prealabil al autorității centrale din Republica Moldova, în cazul în care legislația statului respectiv prevede acest lucru.

(2) Acordul autorității centrale din Republica Moldova se eliberează pe baza demersului autorităților competente ale statului străin.

Capitolul VI. EFECTELE JURIDICE ALE ADOPTIEI

Articolul 40. Efectele asupra filiației și a legăturilor de rudenie

(1) Efectele juridice ale adopției survin de la data rămîinerii irevocabile a hotărîrii judecătorești de încuviințare a adopției.

(2) Din momentul încuviințării adopției se stabilește filiația între copilul adoptat și adoptator, precum și legăturile de rudenie între copil și rudele adoptatorului.

(3) În momentul stabilirii filiației prin adopție, rudenia naturală dintre copilul adoptat și descendenții săi, pe de o parte, și părinții săi biologici și rudele acestora, pe de altă parte, încetează, cu excepția adopției copilului de către soțul părintelui biologic.

(4) Impedimentul la căsătorie izvorît din rudenie există, potrivit legii, atît între copilul adoptat și descendenții acestuia, pe de o parte, și rudele părinților biologici, pe de altă parte, cît și între copil și descendenții acestuia, pe de o parte, și persoanele cu care a devenit rudă prin efectul adopției, pe de altă parte.

(5) Efectele adopției internaționale, precum și efectele anulării adopției internaționale asupra cetățeniei copilului adoptat sînt prevăzute în legislația privind cetățenia.

Articolul 41. Înscrierea adoptatorilor în calitate de părinți adoptivi

(1) Adoptatorii se înscriu în actul de naștere al copilului adoptat în calitate de părinți ai lui în conformitate cu hotărîrea judecătorească de încuviințare a adopției.

(2) În caz de necesitate, la cererea adoptatorilor sau a copilului adoptat care a împlinit vîrsta de 10 ani, instanța de judecată păstrează datele despre părinții biologici ai copilului adoptat, fapt consemnat în hotărîrea judecătorească de încuviințare a adopției.

(3) În baza hotărîrii judecătorești de încuviințare a adopției, la solicitarea adoptatorilor, organul de stare civilă competent operează modificările de rigoare în actul de naștere al copilului.

(4) Efectele juridice ale adopției, prevăzute de prezenta lege, survin indiferent de faptul dacă adoptatorii sînt sau nu înscriși în calitate de părinți ai copilului adoptat.

Articolul 42. Drepturile și obligațiile părinților adoptive

(1) Părintele adoptiv are față de copilul adoptat drepturile și obligațiile părintelui biologic față de copilul său.

(2) În cazul în care părintele adoptiv este soțul părintelui biologic al copilului adoptat, drepturile și obligațiile părintești le exercită părintele adoptiv și părintele biologic căsătorit cu acesta.

Articolul 43. Numele și prenumele copilului adoptat

(1) La adopție, copilului i se asigură dreptul de a-și păstra numele și prenumele.

(2) La cererea adoptatorilor, instanța de judecată poate schimba numele copilului adoptat, dacă acest fapt nu afectează interesul superior al copilului și dreptul lui la nume, atribuindu-i numele adoptatorilor sau al unuia dintre adoptatori (soț ori soție) dacă ultimii poartă nume diferite.

(3) Din motive temeinice, instanța, încuviințând adopția, poate dispune, la cererea adoptatorului, schimbarea prenumelui copilului adoptat.

(4) Pentru schimbarea numelui și/sau a prenumelui copilului adoptat care a împlinit vârsta de 10 ani se cere și acordul lui.

(5) În caz de schimbare a numelui și/sau a prenumelui copilului adoptat, se face mențiunea respectivă în hotărârea judecătorească privind încuviințarea adopției, iar organul de stare civilă competent operează aceste modificări în actul de naștere al copilului potrivit normelor stabilite în legislația cu privire la actele de stare civilă.

Articolul 44. Drepturile și obligațiile copilului adoptat

(1) Din momentul încuviințării adopției, copilul adoptat pierde drepturile personale nepatrimoniale și patrimoniale și este exonerat de îndeplinirea obligațiilor față de părinții săi biologici și de rudele acestora.

(2) Copilul adoptat are față de părinții adoptivi drepturi și obligații de orice natură, similare celor pe care le are o persoană față de părinții săi biologici.

Articolul 45. Perioada postadopție

(1) După încuviințarea adopției, copilul adoptat se află la evidența autorității tutelare teritoriale de la domiciliul părinților adoptivi sau a autorității centrale în domeniul adopției din statul primitor, în cazul adopției internaționale, pînă la împlinirea vârstei lui de 18 ani.

(2) Monitorizarea situației postadopție a copilului se efectuează de către autoritățile în a căror evidență se află copilul, pe o perioadă de 2 ani de la încuviințarea adopției, cu următoarea periodicitate:

a) în primul an – 4 rapoarte (la o lună, la 3, la 6 și la 12 luni);

b) în al doilea an – două rapoarte (la 6 și la 12 luni).

(3) În cazul adopției naționale, rapoartele de evaluare se întocmesc de către autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul părinților adoptivi și se prezintă autorității centrale.

(4) În cazul adopției internaționale, rapoartele de evaluare postadopție se prezintă autorității centrale din Republica Moldova de către autoritatea centrală în domeniul adopției din statul primitor sau prin intermediul organizațiilor străine din statul primitor acreditate și înregistrate în Republica Moldova. Autoritatea centrală din Republica Moldova solicită, în caz de necesitate, misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale Republicii Moldova în statele primitoare informații privind monitorizarea postadopție efectuată.

Articolul 46. Confidențialitatea adopției

(1) Persoanele competente cărora le este cunoscut faptul adopției sînt obligate să păstreze confidențialitatea informațiilor obținute în procesul de adopție, inclusiv în ceea ce privește datele de identificare ale adoptatorului, precum și ale părinților biologici. În caz contrar, ele poartă răspundere juridică conform legislației în vigoare.

(2) Părintele adoptiv va informa copilul că este adoptat, de îndată ce vârsta și gradul lui de maturitate o permit.

(3) Părintele adoptiv și copilul adoptat au dreptul să obțină din partea autorității centrale extrase din Registrul de stat al adopției al căror conținut atestă faptul, data și locul nașterii, dar nu dezvăluie în mod expres adopția și nici identitatea părinților biologici ai adoptatului.

(4) Identitatea părinților biologici ai copilului adoptat poate fi dezvăluită înainte ca acesta să dobîndească capacitate deplină de exercițiu numai din motive medicale, cu autorizarea instanței de judecată, la cererea oricărui dintre părinții adoptivi, a copilului adoptat, a autorității tutelare teritoriale ori a reprezentantului unei instituții medicale.

(5) După dobîndirea capacității depline de exercițiu, copilul adoptat poate solicita instanței de judecată de la domiciliul său ori Curții de Apel Chișinău, în cazul în care nu are domiciliu în Republica Moldova, să-i autorizeze accesul la informațiile referitoare la identitatea părinților săi biologici, aflate în posesia autorității centrale ori a organelor de stare civilă.

(6) Instanța de judecată citează autoritatea tutelară teritorială de la domiciliul copilului adoptat, după caz, autoritatea centrală, precum și orice altă persoană ale cărei cunoștințe profesionale pot fi utile în soluționarea cererii, și acceptă spre soluționare cererea dacă, potrivit probelor existente, constată că accesul la informațiile solicitate nu este dăunător integrității psihice și echilibrului emoțional al solicitantului și dacă adoptatul în cauză a beneficiat de consiliere din partea autorităților competente în domeniul adopției.

(7) Se interzice eliberarea fără acordul adoptatorului sau al autorității tutelare teritoriale a extraselor din registrele de stare civilă ori a copiilor de pe acestea din care rezultă că părinții adoptivi nu sînt părinții biologici ai copilului adoptat.

Capitolul VII. ÎNCETAREA ADOPTIEI

Articolul 47. Încetarea adopției

Adopția încetează ca urmare a desfacerii sau a declarării nulității ei în temeiul unei hotărîri judecătorești.

Articolul 48. Desfacerea adopției

Adopția se desface în cazul în care părintele sau părinții adoptivi au decedat, iar copilul adoptat este propus spre o nouă adopție. Adopția anterioară se consideră desfăcută la data rămîinerii irevocabile a hotărîrii judecătorești de încuviințare a noii adopții dacă, anterior, nu a fost emisă o altă hotărîre judecătorească în acest sens.

Articolul 49. Nulitatea adopției

(1) Adopția poate fi declarată nulă în cazul în care se constată că:

- a) încuviințarea ei s-a întemeiat pe documente false;
- b) adopția s-a încuviințat fără consimțămîntul părinților biologici ai copilului sau al soțului adoptatorului, dacă acest consimțămînt era obligatoriu conform legii;
- c) adopția a fost încuviințată cu încălcarea condițiilor de fond sau de procedură stabilite de legislație;
- d) adopția a fost solicitată și încuviințată fără intenția de a produce efecte juridice caracteristice acestei forme legale de protecție a copilului (adopție fictivă).

(2) La declararea nulității adopției, instanța de judecată va ține cont și de interesul superior al copilului. Instanța poate respinge cererea privind nulitatea adopției dacă va constata că menținerea adopției este în interesul celui adoptat.

Articolul 50. Dreptul de a cere nulitatea adopției

(1) Au dreptul de a cere nulitatea adopției:

- a) autoritatea tutelară teritorială;
- b) copilul adoptat care a împlinit vîrsta de 14 ani;
- c) părinții biologici ai copilului adoptat;

d) părinții adoptivi;

e) procurorul.

(2) După ce copilul adoptat dobândește capacitate deplină de exercițiu, cererea privind nulitatea adopției o poate înainta numai el.

Articolul 51. Competența la examinarea cererii privind nulitatea adopției

(1) Cererea privind nulitatea adopției naționale se examinează în instanța de judecată de la domiciliul părinților adoptivi.

(2) Cererea privind nulitatea adopției internaționale se examinează la curtea de apel care a încuviințat adopția.

(3) În cazul în care nu cunosc părinții adoptivi și nici domiciliul acestora, părinții biologici se adresează instanței de judecată de la domiciliul lor.

Articolul 52. Hotărîrea privind nulitatea adopției

Hotărîrea privind nulitatea adopției, rămasă irevocabilă, se remite autorității tutelare teritoriale de la domiciliul copilului sau autorității centrale în cazul adopției internaționale.

Articolul 53. Efectele încetării adopției

(1) Adopția desfăcută sau declarată nulă încetează în momentul în care hotărîrea judecătorească de încuviințare a unei noi adopții sau hotărîrea privind nulitatea adopției a rămas irevocabilă.

(2) În momentul încetării adopției ca urmare a declarării nulității ei, se sting toate drepturile și obligațiile personale nepatrimoniale și patrimoniale dintre copilul adoptat și descendenții lui, pe de o parte, și părinții adoptivi și rudele lor, pe de altă parte. În același moment, se restabilesc drepturile și obligațiile dintre copil și descendenții lui, pe de o parte, și părinții biologici și rudele lor, pe de altă parte.

(3) Dacă părinții biologici lipsesc sau dacă înapoierea copilului către aceștia contravine intereselor lui, instanța de judecată, la cererea autorității tutelare teritoriale sau a procurorului, instituie tutelă sau curatelă asupra copilului ori îl dă în grija autorității tutelare teritoriale de la domiciliul lui pentru a întreprinde alte măsuri de protecție prevăzute în Codul familiei.

(4) În cazul încetării adopției, problema restabilirii numelui și a prenumelui copilului adoptat o soluționează instanța de judecată la examinarea cererii de încetare a adopției. Dacă adoptatul a împlinit vârsta de 10 ani, se ia în considerare și părerea lui.

(5) În cazul încetării adopției din orice motiv, copilul poate fi din nou adoptat în baza regulilor generale prevăzute de prezenta lege.

Capitolul VIII. REGISTRUL DE STAT AL ADOPTIEI

Articolul 54. Registrul de stat al adopției

(1) Pentru organizarea și ținerea la nivel de stat a evidenței în materie de adopție, autoritatea centrală instituie Registrul de stat al adopției în conformitate cu Legea nr.71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre.

(2) Registrul de stat al adopției conține următoarele date:

- a) copiii adoptabili;
- b) copiii adoptați (adopții naționale și internaționale);
- d) adoptatorii (adopții naționale și internaționale);
- e) părinții adoptivi (adopții naționale și internaționale);
- f) organizațiile străine acreditate cu atribuții în domeniul adopțiilor internaționale;
- g) adopțiile care au încetat.

Articolul 55. Organizarea evidenței și transmiterea datelor

(1) Pentru ținerea Registrului de stat al adopției, autoritățile tutelare teritoriale remit autorității centrale, în termenele prevăzute de prezenta lege, copii de pe următoarele documente:

- a) dispoziția privind eliberarea atestatului de adoptator și luarea la evidență a adoptatorului;
- b) dispoziția privind stabilirea statutului de copil adoptabil și luarea la evidență a copilului adoptabil;
 - b-1) raportul privind situația copilului adoptabil;
- c) avizul privind adopția sau avizul privind adopția internațională;
- d) hotărîrea judecătorească privind încuviințarea adopției naționale;
- e) hotărîrea judecătorească privind încetarea adopției;
- f) alte documente relevante.

(2) La întocmirea Registrului de stat al adopției vor fi luate în considerare și copiile de pe documentele prevăzute la alin.(1), care se păstrează la autoritatea centrală și care se referă la cazurile de adopție internațională.

Capitolul IX. PREVENIREA ȘI COMBATEREA ÎNCĂLCĂRII LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL ADOPTIEI

Articolul 56. Măsurile de prevenire a abuzului în domeniul adopției

(1) Autoritățile competente în domeniul adopției iau toate măsurile ce se impun în vederea prevenirii unor câștiguri ilegale – financiare sau de orice altă natură – ce ar putea fi obținute în procesul adopției, precum și în vederea reprimării oricăror acțiuni ce contravin obiectivelor Convenției de la Haga și legislației naționale în domeniul adopției.

(2) Este interzisă oferirea de către adoptator, în nume propriu sau prin persoane interpușe, în mod direct sau indirect, a oricăror foloase materiale ilegale autorităților competente în domeniul adopției sau funcționarilor din cadrul instituțiilor publice implicați în procesul de adopție. Primirea sau oferirea unor asemenea foloase atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de legislație.

(3) În cazul în care se constată nerespectarea condițiilor prevăzute în prezenta lege, autoritatea centrală sau procuratura solicită instanței de judecată anularea sau suspendarea acreditării organizației străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale în Republica Moldova.

Articolul 57. Răspunderea pentru abuzuri în domeniul adopției

(1) Fapta părintelui, a tutorelui sau a curatorului de a pretinde ori de a primi, pentru sine sau pentru altul, bani ori alte foloase materiale în scopul adopției copilului, precum și constrângerea în orice formă a acestora de a consimți la adopție se pedepsește penal. Sînt supuse răspunderii penale și faptele persoanei care, fără drept, intermediază sau înlesnește adoptarea unui copil în scopul obținerii unui beneficiu material sau de altă natură.

(2) Primirea sau oferirea unor informații conținute în rapoartele privind situația copiilor adoptabili persoanelor fizice sau juridice pentru care nu este autorizat accesul la informațiile respective se pedepsește conform legislației contravenționale sau penale.

Capitolul X. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 58. (1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la...

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă capitolul 18 și art.162 și 163 din Codul familiei nr.1316-XIV din 26 octombrie 2000.

(3) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) va asigura revizuirea și abrogarea de către ministere și alte autorități ale administrației publice centrale a actelor normative ce contravin prezentei legi;

d) va aproba procedura de acreditare a organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale, lista serviciilor și activităților pe care acestea le pot desfășura, conform art.9, va stabili cuantumul, modul de achitare și destinația taxei prevăzută la art.39, în cazul procedurilor referitoare la adopția internațională.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, autorizațiile de acreditare a organizațiilor care desfășoară activități în domeniul adopției internaționale, emise în baza Regulamentului cu privire la acreditarea organizațiilor străine cu atribuții în domeniul înfierii copiilor în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.62 din 3 februarie 1994, își pierd valabilitatea.

(5) Cererile de încuviințare a adopției aflate pe rol la data intrării în vigoare a prezentei legi în instanțele de judecată competente se soluționează potrivit dispozițiilor legale, în vigoare la data depunerii cererii în instanță.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021